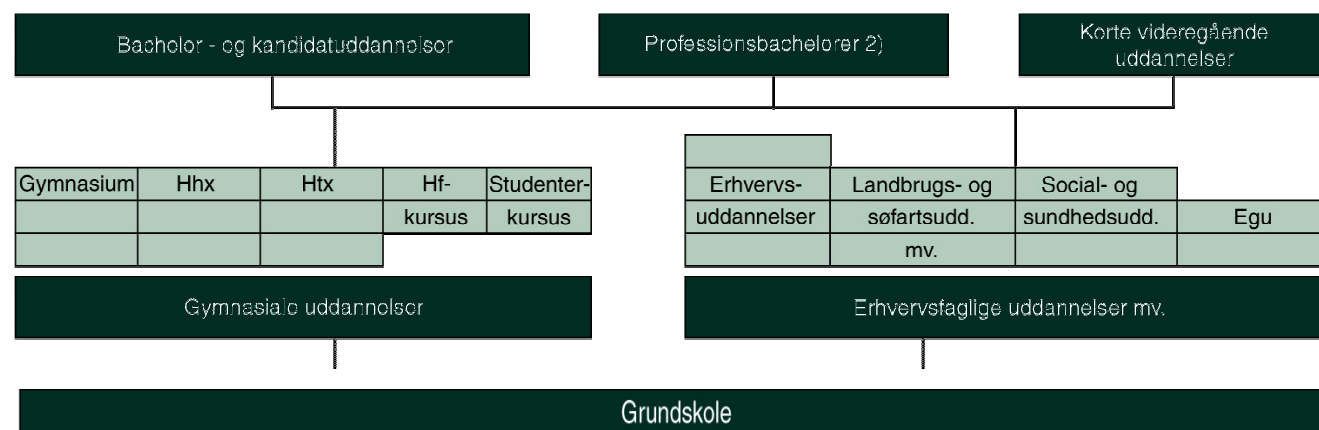

Bilag om de gymnasiale uddannelser i tal ¹

1. Baggrund

De fire gymnasiale ungdomsuddannelser – studentereksamen (stx), højere handelseksamen (hhx) og højere teknisk eksamen (htx), der alle er 3-årige, samt den 2-årige højere forberedelseksamen (hf) og den 2-årige studenterkursustilrettelæggelse af stx – er bindeled mellem grundskolen og de videregående uddannelser, jf. figur 1.²

Figur 1. Ungdomsuddannelserne i det samlede uddannelsesbillede

2) Inklusiv øvrige mellemlange videregående uddannelser.

Note: Figuren kan forlede til at tro, at en afsluttet erhvervsuddannelse giver adgang til bachelor- og kandidatuddannelser. Dette dækker imidlertid over, at en række elever efter at have afsluttet en gymnasial uddannelse gennemfører en erhvervsuddannelse og først derefter søger optagelse på en videregående uddannelse.

Mere end halvdelen af en ungdomsårgang gennemfører en gymnasial ungdomsuddannelse. De gymnasiale uddannelser er hermed hovedaftager af elever fra folkeskolen, jf. tabel 1 og figur 2.

Mere end 10 pct. af en ungdomsårgang har ”dobbeltkompetence”, fordi de gennemfører både en erhvervsfaglig uddannelse og en gymnasial uddannelse.

¹ Bilaget er udarbejdet af Sekretariatet for ministerudvalget for Danmark i den globale økonomi og sendt til Globaliseringsrådet som faktisk baggrund for rådets diskussioner. Globaliseringsrådet kan ikke tages til indtægt for bilaget.

² Bilaget indeholder data - primært med UNI*C som kilde - og er dels udarbejdet til brug for Globaliseringsrådet, dels anvendt i Undervisningsministeriets statistiske publikationer.

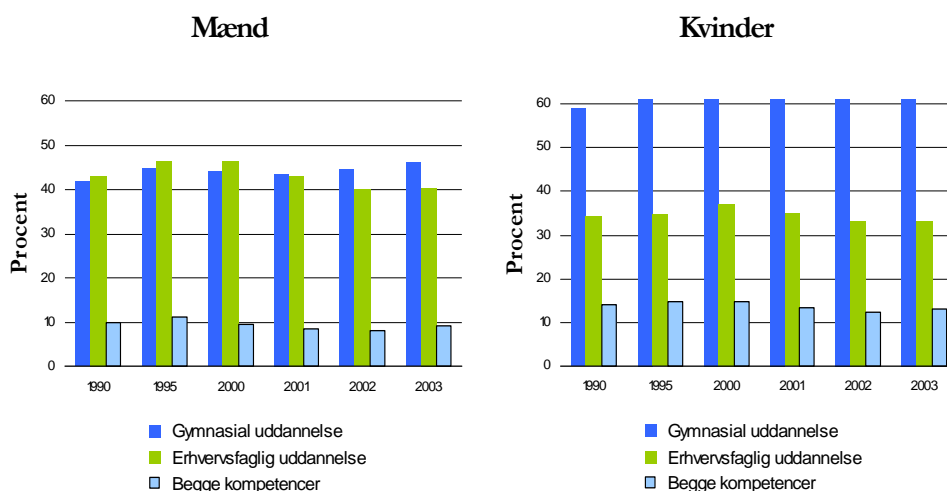
Tabel 1. Uddannelsesprofil (modelberegning af en ungdomsårgangs forventede ”karriere”) for ungdomsårgange 1990-2003 (ungdomsuddannelsesnivea), opgjort i procent

Ungdomsuddannelsesnivea	1990	1995	2000	2001	2002	2003
Med ungdomsuddannelse	77,0	81,5	82,8	80,6	79,5	80,3
Gymnasial uddannelse	38,3	40,8	41,0	41,5	42,8	43,3
Erhvervsfaglig uddannelse	26,8	27,7	29,9	28,3	26,4	25,8
Begge kompetencer	11,8	13,0	12,0	10,8	10,3	11,2
<i>Gymnasial uddannelse inkl. begge kompetencer</i>	<i>50,2</i>	<i>53,8</i>	<i>53,0</i>	<i>52,3</i>	<i>53,1</i>	<i>54,5</i>
<i>Erhvervsfaglig uddannelse inkl. begge kompetencer</i>	<i>38,6</i>	<i>40,7</i>	<i>41,9</i>	<i>39,1</i>	<i>36,7</i>	<i>37,0</i>
Uden ungdomsuddannelse	23,0	18,5	17,1	19,4	20,6	19,8
Grundskole	6,7	7,0	4,1	5,0	5,5	5,2
Afbrudt gymnasial uddannelse	2,8	3,0	2,7	3,1	2,7	2,4
Afbrudt erhvervsfaglig uddannelse	13,5	8,5	10,3	11,3	12,4	12,2
Ungdomsuddannelsesnivea i alt	100	100	100	100	100	100

Kilde: Tal der taler 2005, tabel 5.2.

Figur 2 nedenfor illustrerer, at mens 60 pct. af kvinderne har en gymnasial uddannelse, er det under 50 pct. af mændene. Omvendt gennemfører procentvis flere mænd end kvinder en erhvervsfaglig uddannelse.

Figur 2. Andel af en ungdomsårgang 1990-2003, der opnår et ungdomsuddannelsesnivea

Kilde: Modelberegning fra UNI*C

2. Elevbestand i de gymnasiale uddannelser

Tabel 2. Antal elever i de gymnasiale uddannelser pr. 1. oktober i 1995, 2000, 2002 og 2003

1)	1995	2000	2002	2003
Alment gymnasium, matematikere	34.597	29.608	30.747	32.613
Alment gymnasium, sproglige	25.038	22.992	23.814	24.483
Hf	13.690	11.048	10.266	10.710
Studenterkursus	935	833	823	812
Hhx	23.323	21.884	22.341	22.425
1-årig hhx	3.004	2.894	2.639	2.768
Htx	5.507	7.260	7.960	8.179
Bestanden i alt *	106.094	96.519	98.590	101.990

Kilde: UNI*C

1) 2003 er p.t. det seneste indberetningsår, hvorfor tallene for 2003 må betragtes som foreløbige.

* Indeholder ikke adgangseksamen til ingeniøruddannelserne og maritimt forberedelseskursus.

Med reformen af de gymnasiale uddannelser, der trådte i kraft pr. 1. august 2005, er den hidtidige opdeling af stx i sproglig og matematisk linje ophørt. Samtidig er den 1-årige hhx nedlagt. Fremtidige udgaver af tabel 2 vil altså have et andet udseende.

Tabel 2 viser i øvrigt, at antallet af htx-elever er vokset med 48,5 pct. i den pågældende periode. Htx er den eneste af de gymnasiale uddannelser, hvor antallet af elever er større i 2003 end i 1995. Htx er dog fortsat den af de gymnasiale uddannelser, der tiltrækker færrest ansøgere.

3. Elevbestand fordelt på køn

Tabel 3 viser, at andelen af mænd i de almengymnasiale uddannelser er faldet gennem de seneste 25 år, mens kvindeandelen tilsvarende er vokset. Stigningen i andelen af mænd i de erhvervsgymnasiale uddannelser skyldes især væksten i htx som beskrevet i tabel 2.

Tabel 3. Andel af mænd og kvinder i ungdomsuddannelserne

	1980	1990	2000	2003*
Mænd:		Pct.		
Almengymnasiale uddannelser (stx og hf)	42,4	40,1	37,8	38,0
Erhvervsgymnasiale uddannelser (hhx og htx)	46,3	48,4	55,5	55,5
Erhvervsfaglige uddannelser, grundforløb m.v.	40,9	50,8	54,4	55,7
Erhvervsfaglige uddannelser, hovedforløb	67,4	61,6	54,3	53,2
Kvinder:				
Almengymnasiale uddannelser (stx og hf)	57,6	59,9	62,2	62,0
Erhvervsgymnasiale uddannelser (hhx og htx)	53,7	51,6	44,5	44,5
Erhvervsfaglige uddannelser, grundforløb m.v.	59,1	49,2	45,6	44,3
Erhvervsfaglige uddannelser, hovedforløb	32,6	38,4	45,7	46,8

* Foreløbige tal

Kilde: UVM, (Uddannelse på kryds og tværs 2004)

Kønsfordelingen på de gymnasiale uddannelser varierer meget fra uddannelse til uddannelse. Næsten 2 ud af 3 elever i de almengymnasiale uddannelser – og i det almene gymnasiums sproglige linje mere end 75 pct. - er kvinder, mens andelen af mænd er væsentligt større i htx, jf. tabel 4.

Tabel 4. Andel af mænd og kvinder i de gymnasiale uddannelser 2002, opgjort i procent

Kønsfordeling 2002	Mænd	Kvinder
Stx, matematikere	49 pct.	51 pct.
Stx, sproglige	23 pct.	77 pct.
Hf	34 pct.	66 pct.
Hhx	47 pct.	53 pct.
Htx	83 pct.	17 pct.

Kilde: UVM (Uddannelse på kryds og tværs, tabel 4.3.1)

4. Indvandrere og efterkommere

Andelen af indvandrere og efterkommere i elevgruppen er steget i alle ungdomsuddannelser i perioden 1995-2003, jf. tabel 5.

Tabel 5. Andelen af indvandrere og efterkommere i ungdomsuddannelserne

	1995			2000			2003		
	Alle	Danskere	Indvandrere og efterkommere	Alle	Danskere	Indvandrere og efterkommere	Alle	Danskere	Indvandrere og efterkommere
Almengymnasiale uddannelser	100	96	4	100	93	7	100	91	9
Erhvervsgymnasiale uddannelser	100	96	4	100	93	7	100	92	8
Erhvervsfaglige udd., grundforløb	100	93	7	100	89	11	100	88	12
Erhvervsfaglige udd., hovedforløb	100	97	3	100	93	7	100	92	8

Kilde: UNI*C

Stigningen i elevandel giver sig også udtryk i en tilsvarende stigning i andelen af indvandrere og efterkommere blandt dem, der afslutter en ungdomsuddannelse, jf. tabel 6.

Samtidig kan det konstateres, jf. tabel 7, at indvandrere og efterkommere op gennem perioden 1995-2003 har udgjort en større andel af de elever, der afbryder en ungdomsuddannelse.

Tabel 6. Andel af indvandrere og efterkommere blandt dem, der fuldfører en ungdomsuddannelse

	1995			2000			2003		
	Alle	Danskere	Indvandrere og efterkommere	Alle	Danskere	Indvandrere og efterkommere	Alle	Danskere	Indvandrere og efterkommere
Almengymnasiale uddannelser	100	97	3	100	92	8	100	93	7
Erhvervsgymnasiale uddannelser	100	97	3	100	93	7	100	93	7
Erhvervsfaglige udd., grundforløb	100	94	6	100	91	9	100	90	10
Erhvervsfaglige udd., hovedforløb	100	97	3	100	95	5	100	93	7

Kilde: UNI*C

Tabel 7. Andelen af indvandrere og efterkommere blandt dem, der afbryder en ungdomsuddannelse

	1995			2000			2003		
	Alle	Danskere	Indvandrere og efterkommere	Alle	Danskere	Indvandrere og efterkommere	Alle	Danskere	Indvandrere og efterkommere
Almengymnasiale uddannelser	100	91	9	100	84	16	100	85	15
Erhvervsgymnasiale uddannelser	100	93	7	100	90	10	100	86	14
Erhvervsfaglige udd., grundforløb	100	90	10	100	86	14	100	86	14
Erhvervsfaglige udd., hovedforløb	100	94	6	100	90	10	100	89	11

Kilde: UNI*C

5. Uddannelsesbaggrund for hf'erne

Op mod halvdelen af de kursister, der blev optaget i den 2-årige hf-uddannelse i 2003, havde 10. klasse som seneste uddannelsesbaggrund. Hf har samtidig en rolle som "sweeperfunktion", idet ca. hver femte hf-kursist startede på hf på baggrund af en tidligere, ikke-gennemført gymnasial uddannelse, jf. tabel 8, og næsten hver fjerde havde afbrudt en erhvervsfaglig uddannelse før starten på hf.

Tabel 8. Uddannelsesbaggrund for kursisterne i 2-årigt hf, 2003 – opgjort i procent

Seneste uddannelsesbaggrund før optag på hf	Andel i pct.
Gennemført 10. klasse	42,7
Ikke-kompetencegivende almen uddannelse	12,3
Afbrudt almengymnasial uddannelse (stx)	15,7
Afbrudt erhvervsgymnasial uddannelse (hhx og htx)	4,7
Erhvervsfaglig uddannelse, grundforløb (afbrudt eller gennemført)	16,3
Erhvervsfaglig uddannelse, hovedforløb (afbrudt eller gennemført)	6,5
Andre	1,1

Kilde: UNI*C, november 2005

6. Fuldførelse og afbrud

Tabel 9 og 10 viser, at der især på studenterkursus (hvis volumen dog er yderst begrænset) og hf er et betydeligt frafald, mens der på især det almene gymnasiums matematiske linje er et væsentlig mindre frafald.

Som det fremgår af tabel 8 og tabel 11, bliver en del af de elever, der falder fra de 3-årige gymnasiale uddannelser, dog efterfølgende optaget på hf.

Tabel 9. Fuldførelsesprocenter for de gymnasiale uddannelser 1995, 2000, 2002 og 2003

1)	1995	2000	2002	2003
		Pct.		
Gymnasiet, matematikere	86,4	84,4	85,1	84,0
Gymnasiet, sproglige	83,2	82,2	82,4	79,7
Hf	73,7	69,1	67,6	65,4
Studenterkursus	57,3	57,2	52,4	52,3
Hhx	89,7	79,2	79,0	79,1
1-årig hhx	89,4	86,4	83,4	82,9
Htx	56,5	71,3	68,9	70,9

Kilde: UVM (Uddannelse på kryds og tværs 2004)

1) 2003 er p.t. det seneste indberetningsår, derfor bør tallene i 2003 betragtes som foreløbige.

Tabel 10. Afbrudsprocenter for de gymnasiale uddannelser 1995, 2000, 2002 og 2003

1)	1995	2000	2002	2003
		Pct.		
Gymnasiet, matematikere	13,6	15,6	14,9	16,0
Gymnasiet, sproglige	16,8	17,8	17,6	20,3
Hf	26,3	30,9	32,4	34,6
Studenterkursus	42,7	42,8	47,6	47,7
Hhx	10,3	20,8	21,0	20,9
1-årig hhx	10,6	13,6	16,6	17,1
Htx	43,5	28,7	31,1	29,1

Kilde: UVM (Uddannelse på kryds og tværs 2004)

1) 2003 er p.t. det seneste indberetningsår, derfor bør tallene i 2003 betragtes som foreløbige

Tabel 11. Overgang til ny uddannelse for de personer, der afbrød en gymnasial uddannelse i 2003

	STX Matematikere	STX Sproglige	HF	HHX	HTX
Omverden	9,2	11,4	13,7	14,3	7,0
Grundskolen 8.-10. klasse	1,5	1,4	0,0	1,2	1,0
Ikke kompetencegivende almene uddannelser	6,0	9,3	8,6	6,9	7,8
Almengymnasiale uddannelser	29,2	27,7	16,0	14,8	20,2
Erhvervsgymnasiale uddannelser	12,5	9,3	3,3	2,3	8,3
Erhvervsfaglige uddannelser, grundforløb m.v.	25,2	23,7	27,9	46,2	49,8
Erhvervsfaglige uddannelser, hovedforløb	3,9	5,1	10,9	10,6	2,9
Korte videregående uddannelser	1,7	1,8	2,6	1,1	1,5
Professionsbacheloruddannelser	4,1	5,8	11,2	1,7	0,8
Bacheloruddannelser	4,9	4,0	4,8	0,7	0,3
Øvrige mellemlange videregående udd.	0,1	0,1	0,5	0,1	0,4
Kandidatuddannelser	1,5	0,5	0,5	0,1	0,0
Ph.d., m.v.	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0

Kilde: UVM (Uddannelse på kryds og tværs 2004)

Beregningen bag tabel 11 bygger på en tværsnitsmetode, og overgangene vedrører det ordinære uddannelsessystem (ekskl. voksenuddannelser mv.). Tallene i tabellen er således resultat af en modelberegning og udtrykker, hvor de, der afbrød en gymnasial uddannelse, forventes at gå hen inden for en 10-års periode. Specielt omfatter overgang til "Omverden" således de personer, som ikke forventes at vende tilbage til uddannelsessystemet inden for 10 år.

Tabel 11 viser bl.a., at hovedparten af de elever, der falder fra en given gymnasial uddannelse, senere påbegynder en anden ungdomsuddannelse. Det gælder 81,2 pct. af htx-eleverne, 73,9 pct. af hhx-eleverne, 70,8 pct. af matematikerne, 65,8 pct. af de sproglige og 58,1 pct. af hf-kursisterne.

Modelberegningerne giver derudover som resultat, at af de 19,8 pct., der ikke - dvs. senest 25 år efter afslutningen af 8. klasse - afslutter en ungdomsuddannelse, kommer 2,4 pct. fra det gymnasiale system.

***Ved evt. faktuelle spørgsmål:
Specialkonsulent Kirsten M. Danielsen, Undervisningsministeriet, telefon 33 92 54 40***